לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי

ספר

נעימות אליעזר

פרשת בהעלותך

נתחבר ע"י

ה' אליעזר זוסיא רובין

לזכר נשמת רבותינו הק'

רבי אליעזר זוסיא בן ישראל אברהם זצ"ל

רבי ישראל אברהם בן אליעזר זוסיא זצ"ל

מסקולען

סְקוּלֶעְן

© דוד 03-6192858

©

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה"ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב

copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.
rubin

in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע"י

מכון נעימות אליעזר בארה"ק

053‒415‒2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט״א
מו״צ העדה החרדית

<u>בס״ד כ״ז שבט תשפ״א</u>

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה״ח החשוב והיקר ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו״נ ברבותינו הק׳ מסקולען זי״ע ולהבל״ח לכ״ק האדמורי״ם ממשיכי דרכם שליט״א

כמר אליעזר זוסיא רובין ני״ו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי״ם מסקולען זצוק״ל במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי״ת וכן במה שהביאו מספה״ק תלמידי הבעש״ט הק׳ בענינים רמים אלו והבה״ח החשוב הנ״ל תורגם אותם ללשון ״האידיש״ שיהא שימה בפיהם של רבים אשר אינם מבינים בלה״ק

ונקרא שמו ״נעימות אליעזר״

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק׳ אשר מלאים ביר״ש וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של ישראל לקרבם לעבוד״ה ולתורה וקדושה וע״כ גם ידי תכון עמו להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים אמן:

הכו״ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קלונימוס קלמן ווייס

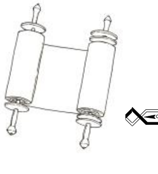

הסכמת אב״ד קאסאן שליט״א
מו״ץ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ״ל והשי״ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בב״א:

נפתלי צבי ראטטענבערג
אבדק״ק עטרת משולם
קאסאן
וחבר העדה החרדית
בית שמש

הסכמת כ״ק מרן אדמו״ר מסערט ויזניץ שליט״א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מ׳זאל זיך קענען מתחזק זיין און מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי׳ס ״לבית סקולען״, און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין, ווייל די זיס׳קייט דארטן איז דאך גאר גאר הויעך און דערהויבן און ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

[והוסיף: ס׳איז מיר שווער ״נישט״ צו חתמ׳נען אויף אזאנ׳ס].

יעקב בהה״ר מוהר״א זצללה״ה

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מדושינסקיא שליט"א

הנני בזה לחזק ולאמץ ידי הבה"ח היקר זוכה ומזכה את הרבים
כמר אליעזר זוסיא רובין נרו יאיר ויזרח
יהי ד"א עמו בכל אשר יפנה, ויצליח דרכו הטובה על דרך רבותיו הקדושים אשר האירו את ישראל בנועם אמרותיהם וזמירותיהם, ויזכה לראות ברכה בעמלו מתוך הרחבת הדעת וטוב לב תמיד לאויושט"א:

המברך בברכת אהבה
יהודה [illegible] [illegible] [illegible]

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען מאנסי שליט"א

בעזהשי"ת [illegible]

ראיתי הנה החשוב והיקר מופלא [illegible] ומפיץ תורות כמר אליעזר זוסיא רובין נ"י
[illegible] [illegible] [illegible] העלפן און שטארקן

כי טוב [illegible] בגשמיות וברוחניות [illegible] זיין [illegible] [illegible]
[illegible] מחזק [illegible] על כל [illegible]. [illegible] [illegible] עבדו את ה'
בשמחה ובשיר [illegible] [illegible] כל מצאו אור [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] תורות מתוך הרחבת הדעת
ובריאות השלימות [illegible] ריאות [illegible] וברכן [illegible]
[illegible] [illegible]

והנני [illegible] [illegible] החשוב נ"י
[illegible] הצלחתו [illegible] מאת ה' חן חסד ורחמים
[illegible] [illegible] יהודה [illegible] [illegible] מסקולען שליט"א

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שליט"א [illegible] [illegible] [illegible] כל ברכות
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] זיין בשמחה
[illegible] ה' [illegible] און [illegible] [illegible]
[illegible]

בעזהשי"ת

הרב משה ראזענבוים

בלאאמו"ר כ"ק מרן אדמו"ר עטת"ד מ'נאנאש שליט"א

ונכד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מ'קאראקאס שליט"א

מ'קאראקאס

וראש בית דין צדק כלל השעות לכלל ישראל

פה ארץ הקודש יצ"ו

יום ג' שנכפל בו כי טוב, לסדר 'ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד', פרשת תצוה, שנת תשפ"א לפ"ק.

הנני בזה לראי' ביד תלמידי הנאמן, היקר והחשוב, אציל רוח ונפש, אב בחכמה ורך בשנים, המופלא ומופלג בתורה ויראת ה' טהורה, משמח אלוקים ואנשים, דבוק ונושם בקדושת רבותיו הקדושים נבג"מ לבית סקולען זי"ע, וידוע מש"א חכז"ל: שהמתחבר לטהור טהור, גריס באורייתא תדירא במסירת הגוף והנפש, וביודעי ומכורי קאמינא עמילתו בתוה"ק בתנאים לא תנאים, בבחינת 'במדבר סיני' ממש, היינו כמוש"כ במדרש: שאם עושים את עצמו כמדבר, רק אז זוכים לתורה שניתנה בסיני, וזה תורה מתוך הדחק באמת, וחרף גילו הצעיר, בדברי תורתו היוצאים מלב טהור, הוא מחזק לבבות נשברות, ומאמץ ברכיים כושלות, וידיים רפות, להגות בתוה"ק, ולהרגיש מתיקות התוה"ק, ומתיקות קיום המצוות, והמתיקות לחיות כיהודי עפ"י התוה"ק, כבר כמה שנים, מידי שבת בשבתו, ומידי מועד במועדו, בנש"ק.

ה"ה הרה"ג רבי אליעזר זוסיא רובין שליט"א

מייסד חבורת משנת אליעזר בארץ הקודש

הנה ראה ראיתי האי סיפרא רבה, והגם שלא עברתי כולה, אבל חלק גדול מזה עברתי, וראיתי שהוא מלא בתורה המביא לידי יר"ש, ולידי חיזוק לעבוד את ה' בכל עת ועידן, והכל יסודתו בהררי קודש, בנוי ומיוסד עפ"י הקדמות מדברות קודש ששמע, וסיפורים שראה ושמע, מהני צדיקיא ששמרו על הגחלת הנשארת לבל תכבה, וחזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן, והוא עומד על חזקתו. והאמת אגיד שמכל מלמדי השכלתי, והרבה למדתי מרבותי, אבל מתלמידי יותר מכולם, שבנעוריו למדתי אותו האיך יוצרים יצירה של חידוש, והשכיל לעשות עשר ידות, בבחי' תלמיד המחכים את רבו.

אסיים בברכת הדיוט בזכות אבותיה"ק וצוק"ל, יה"ר שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה, ולהפיץ מעיינותיו חוצה, מתוך נחת והרחבת הדעת דקדושה, ויזכה לישב באהלה של תורה ויראה, עד זקנה ושיבה טובה. ואל אחי ורעי אמור: קחו ברכה זו אל תוך בתיכם, משנות נעוריו ראשית עריסותיכם, ותשלמו על זה מטוב מעשרותיכם, ותלמדו בו האיך לעבוד את ה' כל ימי חייכם, ועי"ז תראו ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם, עדי נזכה לרגל מבשר ישועה מאלוקיכם, ע"י משיח בן דוד גואליכם, אמן כן יהי רצון בוראכם.

הכ"ד ידידו הדושה"ט באה"ד ובלונ"ח,
המעריך אותו ואת מעשיו הטובים מאוד,
הכו"ח לכבוד התורה הקדושה ולומדיה,
בכל הברכות האמירות בתורת משרע"ה,

הק' משה ראזענבוים

בלאאמו"ר כ"ק מרן אדמו"ר עטת"ד מ'נאנאש שליט"א

ונכד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מ'קאראקאס שליט"א

מ'קאראקאס

המצפה לרחמי שמים מרובים

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט"א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה"ח חסידא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ"ק האדמורי"ם מסקולען
ה"ה שמו הולך לפניו

מוהר"ר אליעזר זוסיא רובין שליט"א

יה"ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו חוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב"א:

ידידו המכבדו בלב טוב

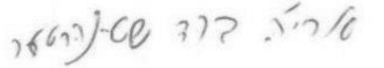

ורבינו זצ"ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה דְאוֹרַיְיתָא שֶׁל לִמּוּד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה מִצְוָה זוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי וּכְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֵד שֵׁם י"ה בְּו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וִיהִי נֹעַם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

וכ"ק מרן רבינו זצ"ל
היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: "לְכוּ בָנִים" – אז ווען איר גייט אוועק פון די התעוררות, דעמאלט'ס: "שִׁמְעוּ לִי" – דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט...!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא, דעמאלט'ס זעה איך דאך שוין אליין אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען איר גייט "אוועק".. דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט...!

הקדמה

ישמחו החסידים ויגילו המשתוקקים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז"ל קדושים אשר בארץ המה, ובשבח והודאה להשי"ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז"ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק' ותלמידי המגיד זצוק"ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז"ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז"ל (יבמות צ"ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס' רכ"ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכלה"ק.

ומודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם "שויתי ה' לנגדי תמיד" בכל רגע ורגע ולקיים "בכל דרכיך דעהו" במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעניני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבח והודיה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב"פתח השער" ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה' וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה' טהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבחורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים "באידיש", והרי כבר כתוב בתורתינו הק' בפרשה וילך (ל"א פ' י"ט): "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם", פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע"פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאויושט"א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה' בתפילה שאזכה לישב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישרא"ל זרע אברה"ם אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה' וברחמים גדולים אקבצך בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

אליעזר זוסיא רובין

בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת

דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: רש״י הק׳ פרעגט, אז: ״לָמָּה נִסְמְכָה פָּרָשַׁת הַמְּנוֹרָה לְפָרָשַׁת הַנְּשִׂיאִים״ – אז פארוואס שטייט נאנט געשריבן די פרשה פון די ״מנורה״ צו די פרשה פון די ״נשיאים״..?!

און רש״י הק׳ ענטפערט אויף דעם, אז די סיבה פארוואס עס שטייט נאנט געשריבן די פרשה פון די ״מנורה״ צו די פרשה פון די ״נשיאים״ איז, ווייל: ״לְפִי שֶׁכְּשֶׁרָאָה אַהֲרֹן חֲנֻכַּת הַנְּשִׂיאִים״ – ווייל ווען אהרן הכהן האט געזעהן די גאנצע צו גאנג פון די: ״חֲנֻכַּת הַנְּשִׂיאִים״ ווי אלע נשיאים ברענגען קרבנות פארן אייבערשטן און ער נישט, איז: ״חָלְשָׁה דַּעְתּוֹ״ – האט דעמאלט׳ס אהרן הכהן געהאט דערפון גרויס ״חלישת הדעת״, און עס האט איהם דעמאלט׳ס גאר שטארק וויי געטוהן.

ווייל: ״שֶׁלֹּא הָיָה עִמָּהֶם בַּחֲנֻכָּה״ – ווייל ער האט דאך נישט באקומען קיין שום חלק אין די: ״חֲנֻכַּת הַנְּשִׂיאִים״, נישט ער, און נישט זיין שבט, און ממילא וועגן דעם האט אהרן הכהן געהאט דערפון גרויס ״חלישת הדעת״, ווייל עס האט דאך איהם גאר שטארק וויי געטוהן אז ער האט נישט זוכה געווען צו באקומען א חלק אין די: ״חֲנֻכַּת הַנְּשִׂיאִים״.

האבן צדיקים אפּ געלערנט פשט אין די ווערטער פון רש״י הק׳ אזוי, אז מיר ווייסן דאך שוין אלע זייער גוט, אז די גאנצע ענין פארוואס די נשיאים האבן געברענגט די קרבנות איז דאך נאר געווען כדי מכפר צו זיין אויף דעם ״חטא

העגל", און ממילא וועגן דעם האט אהרן הכהן געטראכט מחמת רוב עניוות, אז יא.. אוודאי.. אוודאי האט מיר נישט דער אייבערשטער געהייסן נעמען א חלק אין די קרבנות הנשיאים, ווייל איך האב דאך געהאט גאר גאר א גרויסן האנט אין דעם "עגל".

ווייל איך האב דאך צוזאם געגומען מיט מיין אייגענ'ע הענט די אלע צירונגען פון די יודישע קינדער כדי צו מאכן מיט דעם די "עגל", און איך האב דאך דאס אויך אליין ארייין געווארפן אין פייער, אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין פרשת כי תשא (קפיטל ל"ב פסוק ל"ה), אז: וַיִּגֹּף יהו-ה אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל "אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן" – אז "איך" האב געמאכט די "עגל".

און ממילא אוודאי האט מיר נישט דער אייבערשטער געהייסן נעמען א חלק אין די "קרבנות הנשיאים", ווייל דער אייבערשטער ווייסט דאך שוין, אז איך וועל דאך שוין סיי ווי סיי נישט קענען מתקן זיין מיין גרויסן זינד וואס איך בין ביי געווען ביי דעם "חטא העגל".

און ממילא וועגן דעם האט מיר נישט דער אייבערשטער געהייסן נעמען א חלק אין די "קרבנות הנשיאים", ווייל דער אייבערשטער האט דאך שוין געוואוסט אז די אלע קרבנות וועלן דאך סיי ווי סיי נישט העלפן פאר מיין גרויסן זינד וואס איך בין ביי געווען ביי דעם שרעקליכ'ן "חטא העגל".

און טראץ דעם וואס אהרן הכהן האט געמאכט דעם גאנצן חשבון.. איז אבער נאך אלץ געווען: "חָלְשָׁה דַּעְתּוֹ" – האט דאס איהם אבער נאך אלץ

גאר שטארק ווי' געטוהן ווי ווייט ער איז נעבעך פאר קראכן, און.. יא, אזוי האט אהרן הכהן געטראכט: "מֵחֲמַת רֹב עַנְוְתָנוּתוֹ".

האט איהם אבער דער אייבערשטער געזאגט דא, אז: "אַתָּה מַדְלִיק וּמֵטִיב אֶת הַנֵּרוֹת" – אז דו וועסט באקומען די עבודה פון די: "נֵרוֹת שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ", און וואס הייסט..?! ווי אזוי וועט די: "נֵרוֹת שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ" אוועק נעמען די שולד געפיל פון אהרן הכהן..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, אז דער אייבערשטער האט געוואלט עפעס מרמז זיין מיט דעם פאר אהרן הכהן, אז וואס..?! אז געב נאר א קוק אהרן הכהן וואס עס שטייט אין פסוק ביי די מנורה, ווייל ביי די מנורה שטייט דאך די ווערטער: כֵּן "עָשָׂה" אֶת הַמְּנֹרָה – ביי די מנורה שטייט דאך אז "אזוי האט ער געמאכט די מנורה".

אבער איין מינוט, ווער איז דער "ער"..?! זאגט דאך שוין אויף דעם רש"י הק' דארטן, אז: "עָשָׂה מִי שֶׁעֲשָׂאָהּ" – אז דער וואס האט עס געמאכט, האט עס געמאכט.

איי.. וועסטו אבער פרעגן, אז פארוואס זאגט אונז נישט רש"י הק' קלאר אז "משה רבינו" האט געמאכט די מנורה..?! משה רבינו האט דאך געמאכט די מנורה..?! ניין..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, אז די סיבה פארוואס רש"י הק' זאגט אונז נישט דארטן קלאר בפירוש אז "משה רבינו" האט געמאכט די מנורה איז, ווייל מיר ווייסן דאך שוין אלע זייער גוט, אז "משה רבינו" האט דאך נאר אריין

געווארפן די שטיק גאלד אין פייער, און שפעטער איז אליין ארויס געקומען פון דעם פייער א פארטיג׳ע מנורה, און ממילא ווי אזוי קען מען דעמאלט׳ס שרייבן קלאר אין פסוק אז ״משה רבינו האט געמאכט די מנורה״..?! משה רבינו האט דאך נאר אריין געווארפן דעם שטיק גאלד אין פייער..?!

און ממילא וועגן דעם שטייט נאר אין דער הייליגער תורה הק׳ אז דו ווייסט ווער עס האט געמאכט די מנורה..?! איך וועל דיר זאגן ווער עס האט געמאכט די מנורה, די תירוץ אויף דעם איז, אז: ״עָשָׂה״ אֶת הַמְּנֹרָה – ״עָשָׂה מִי שֶׁעֲשָׂאָהּ״ – עס איז ״געמאכט געווארן״, ווייל די אמת איז דאך, אז די מנורה איז דאך געמאכט געווארן פון זיך אליין: ״בְּדֶרֶךְ נֵס״.

און ממילא דאס האט דער אייבערשטער געוואלט דא זאגן פאר אהרן הכהן, אז זאג נאר אהרן הכהן, וועלכע מעשה האסטו געטוהן ביי דעם שרעקליכ׳ן ״חטא העגל״..?! דו האסט דאך נאר אריין געווארפן די גאלד אין די פייער, יא..?! און אריין ווארפן גאלד אין א פייער הייסט דאך נישט ״געמאכט״, און פון וואו זעה איך דאס..?! פון די ״מנורה״.

ווייל מען זעהט דאך שוין קלאר בפירוש ביי די מנורה, אז עס שטייט דאך נישט אין פסוק דארטן אז ״משה רבינו״ האט געמאכט די מנורה, נאר עס שטייט דארטן נאר אין פסוק, אז: ״עָשָׂה״ אֶת הַמְּנֹרָה – אז: ״עָשָׂה מִי שֶׁעֲשָׂאָהּ״ – אז די מנורה איז ״געמאכט געווארן״ פון זיך אליין, ווייל אריין ווארפן גאלד אין פייער הייסט דאך נישט ״געמאכט״.

און ממילא דאס האט דא דער אייבערשטער געזאגט פאר אהרן הכהן, אז זיי נישט צובראכן אהרן הכהן, און האב נישט קיין ״חלישת הדעת״ פון דאס

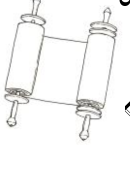

וואס דו האסט נישט געברענגט קיין קרבנות אלץ מעשה עגל, ווייל אריין ווארפן גאלד אין פייער הייסט דאך נישט ״געמאכט״, און נישט וועגן דעם האסטו נישט באקומען קיין חלק אין די ״קרבנות הנשיאים״.

נאר די סיבה פארוואס דו האסט נישט באקומען קיין חלק אין די קרבנות הנשיאים איז, ווייל: ״שֶׁלְּךָ גְּדוֹלָה מִשֶּׁלָּהֶם״ – ווייל דיין עבודה גייט דאך יעצט זיין אסאך אסאך גרעסער ווי די עבודה פון די ״נשיאים״, און טאקע וועגן דיין גרויסע ״עניוות״ וואס דו פארמאגס׳ט.

און די ווערטער: ״שֶׁלְּךָ גְּדוֹלָה מִשֶּׁלָּהֶם״ – איז דאך טאקע אויך גימטריא: ״אֲנִי אַהֲרֹן כַּהֲנָא קַדִּישָׁא״ [מיט די פיר ווערטער מיטן כולל], ווייל יא טייערע יודן, די סיבה פארוואס ״אהרן הכהן״ האט זוכה געווען צו באקומען די געוואלדיגע גרויסע הייליגע עבודה פון: ״הַדְלָקַת וַהֲטָבַת הַנֵּרוֹת בַּמִּקְדָּשׁ״ איז געווען, צוליב זיין גרויס ״עניוות״ וואס ער האט דא געהאט, און צוליב זיין ״צובראכן הארץ״ וואס ער האט דא געהאט, מיינענ׳דיג, אז ער איז פשוט נישט ״ראוי״ מקריב צו זיין די הייליגע ״קרבנות הנשיאים״.

און ממילא דאס איז געווען די גאנצע מעשה פון די ״מנורה״ דא, די גאנצע מעשה פון די ״מנורה״ דא איז דאך נאר געווען, צו בארואיגן די ״חלישת הדעת״ וואס אהרן הכהן האט דא געהאט, מיינענ׳דיג, אז דאס וואס ער האט נישט געגומען א חלק אין די ״קרבנות הנשיאים״ האט עפעס א שייכות מיט די ״מעשה עגל״ וואס איז געמאכט געווארן דורך איהם (אין א געוויסע בחינה).

און די ווערטער: "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת" [מיט די דריי ווערטער] – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "שֶׁלְּךָ גְּדוֹלָה מִשֶּׁלָּהֶם אַהֲרֹן כַּהֲנָא קַדִּישָׁא"..! [מיט די זעקס און צוואנציג אותיות].

ווייל.. יא, דער אייבערשטער האט דא געזאגט פאר דעם גרויסן הייליגן צדיק "אהרן הכהן", אז יא אהרן הכהן: "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת" – דו וועסט זוכה זיין מקיים צו זיין די געוואלדיגע גרויסע הייליגע עבודה פון: "הַדְלָקַת וַהֲטָבַת הַנֵּרוֹת בַּמִּקְדָּשׁ", ווייל: "שֶׁלְּךָ גְּדוֹלָה מִשֶּׁלָּהֶם אַהֲרֹן כַּהֲנָא קַדִּישָׁא"..! און טאקע צוליב דיין גרויסע "עניוות" וואס דו פארמאגס'ט.

אבער על כל פנים.. זעהט מען דאך שוין פון דעם וואס פאר א געוואלדיגע "עניוות" דער גרויסער הייליגער צדיק "אהרן הכהן" האט פארמאגט, און מען זעהט דאך שוין פון דעם דא אויך, אז אהרן הכהן האט דאך שטענדיג געטראכט צו זיך אז: "מָה אָנוּ וּמֶה חַיֵּי", און יא טייערע יודן, אזוי גרויס איז געווען די: "שִׁפְלוּת עַצְמוֹ" פון דעם גרויסן הייליגן: "צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם אַהֲרֹן כַּהֲנָא קַדִּישָׁא":

אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת

דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: איינער פון די פריער'דיגע צדיקים זכרונו לברכה האט אמאל פארציילט, אז א יוד איז אמאל אריין געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל כדי צו בעטן א ברכה אויף גוטע קינדער.

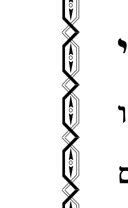

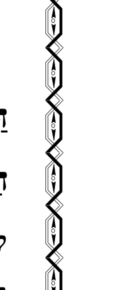

און ווי נאר דער הייליגער חפץ חיים האט געהערט וואס דער יוד וויל דא בעטן פון איהם, האט דעמאלט׳ס דער הייליגער חפץ חיים גלייך ארויס גענומען א קליינעם אלט׳ן ״ספר תהלים״ וואס איז געווען אויף געבלאזן פון אזוי פיל נאס׳קייט און טרערן, און ער האט דאס געוויזן פאר דעם יוד, און ער האט איהם דעמאלט׳ס געזאגט אזוי, אז דו זעהס׳ט ר׳ יוד..?! ״דאס איז די תהלים פון מיין מאמע עליה השלום וואו זי פלעגט זיך א יעדן טאג אויס וויינען צום הייליגן באשפער אז זי זאל זוכה זיין צו גוטע קינדער״.

און יא ר׳ יוד, ״אזוי איז מען זוכה צו גוטע קינדער״..! און דערפאר דארפן טאקע עלטערן אסאך אסאך בעטן דעם אייבערשטן מיט הייסע טרערן אז זיי זאלן זוכה זיין צו האבן ערליכע ליכטיגע יודישע קינדער וואס וועלן זיך פירן אויף דעם אלט׳ן הייליגן: ״דֶּרֶךְ הַמְּסוֹרָה לָנוּ מִדֹּר דֹּר״.

און עלטערן דארפן אסאך אסאך וויינען צום אייבערשטן פאר גוטע קינדער, און בפרט ״א יודישע מאמע״, ווייל ״א יודישע מאמע״ דארף דאך פאר גיסן טייכן טרערן ביי די הייליגע שבת ליכט אויף א יעדן קינד באזונדער כדי צו קענען זוכה זיין צו זעהן: ״בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת בֶּאֱמֶת עַל דֶּרֶךְ הַמְּסוֹרָה לָנוּ מִדֹּר דֹּר״.

און די ווארט: ״בְּהַעֲלֹתְךָ״ איז דאך טאקע אויך די זעלבע אותיות ווי: ״תִּבְכֶּה עַל״, ווייל דער הייליגער באשעפער רעדט דאך דא צו א ״יודישע מאמע״, און דער הייליגער באשעפער זאגט דאך דא פאר דעם ״יודישע מאמע״, אז: ״בְּהַעֲלֹתְךָ״ – אז בשעת ווען דו וועסט ארויף ברענגען פאר מיר דיין הייליגע מצוה פון: ״הַדְלָקַת נֵרוֹת שֶׁל שַׁבָּת״ א יעדן פרייטיג צו נאכט׳ס,

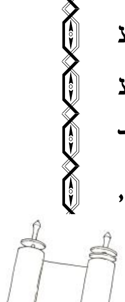

דעמאלט׳ס: ״תִּבְכֶּה עַל״ – זאלסטו דעמאלט׳ס וויינען און בעטן, אבער דו ווייסט אויף וואס דו זאלסט דעמאלט׳ס וויינען און בעטן..?!

דו זאלסט דעמאלט׳ס: ״תִּבְכֶּה עַל״ – דו זאלסט דעמאלט׳ס וויינען און בעטן אויף: ״אֶת הַנֵּרֹת״ – דו זאלסט דעמאלט׳ס וויינען און בעטן אויף דיינע הייליגע: ״נֵרוֹת״ וואס דער הייליגער באשעפער האט דיר געשאנקען: ״בְּמַתָּנָה וּבְפִקָּדוֹן״ – דו זאלסט דעמאלט׳ס וויינען און בעטן אויף דיינע הייליגע: ״נְשָׁמוֹת״ וואס דער הייליגער באשעפער האט דיר געשאנקען: ״בְּמַתָּנָה וּבְפִקָּדוֹן״, און דו זאלסט דעמאלט׳ס בעטן דעם הייליגן באשעפער, אז: ״אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת״ – אז דיינע אלע קינדער זאלן טאקע אלע זיין: ״מְאִירִים אֶת הָעוֹלָם בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוֹדָה וּבְיִרְאַת יהו-ה טְהוֹרָה״.

ווייל: ״מְנוֹרָה״ גייט דאך ארויף אויף דער הייליגער: ״תּוֹרָה״ הק׳ און אויף די הייליגע: ״מִצְוַת הַתּוֹרָה״, ווייל עס שטייט דאך שוין בפירוש אין פסוק אין משלי (קפיטל ו׳ פסוק כ״ג), אז: ״נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר״.

און ממילא אויף דעם זאלסטו וויינען און בעטן יודישע מאמע בשעת ווען: ״בְּהַעֲלֹתְךָ״ – בשעת ווען דו וועסט ארויף ברענגען פאר דעם הייליגן באשעפער דיין הייליגע מצוה פון: ״הַדְלָקַת נֵרוֹת שֶׁל שַׁבָּת״ א יעדן פרייטיג צו נאכט׳ס, דו זאלסט דעמאלט׳ס וויינען און בעטן פארן הייליגן באשעפער אז דו זאלסט זוכה זיין צו קענען זעהן ערליכע ליכטיגע יודישע קינדער וואס זאלן שטענדיג האבן דעם: ״אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה״ יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת – וואס זאלן שטענדיג האבן דעם: ״עַיִן פָּנִים לַתּוֹרָה בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה״.

און דו זאלסט דעמאלט׳ס בעטן דעם הייליגן באשעפער אז דיינע הייליגע: ״שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת״ זאלן טאקע שטענדיג נאר לייכט׳ן: ״אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה״, און נישט אין קיין אנדערע פלעצער ח״ו, דאס זאלסטו בעטן פון דעם גרויסן: ״מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא״ בשעת ווען דו וועסט מאכן דעם: ״בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת״ א יעדן פרייטיג צו נאכט׳ס.

און דו זאלסט נישט שפארן קיין טרערן דעמאלט׳ס, ווייל ווי אזוי האט דער הייליגער תורת מרדכי פון וויזשניץ זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל געזאגט אמאל..?! אז ״א יודישע מאמע מוז זיך גוט אויס וויינען ביי די הייליגע שבת׳דיגע ליכט״, ווייל נאר אזוי וועט זי טאקע קענען זוכה זיין צו זעהן: ״בָּנִים מְאִירִים בַּתּוֹרָה וּבְיִרְאָה״ עד כאן דבריו הק׳.

און דער הייליגער תורת מרדכי פון וויזשניץ זי״ע האט דאך שוין טאקע אויך אמאל אָן געשריגן א געוויסע יוד אויף דעם וואס ער האט נישט דערציילט פאר די מאמע בשעת ווען איר קינד איז נישט געווען געזונט אז איר קינד איז נישט געזונט ל״ע.

און דער הייליגער תורת מרדכי פון וויזשניץ זי״ע האט דעמאלט׳ס געזאגט פאר דעם יוד, אז פארוואס האסטו נישט דערציילט פאר די מאמע אז איר קינד איז נישט געזונט..?!

ווען די מאמע פון דעם קינד וואלט געוואוסט אז איר קינד איז נישט געזונט ל״ע, וואלט זי דאך דעמאלט׳ס מיט אירע הייסע טרערן ביי די הייליגע שבת ליכט זיכער אויס גע׳פועל׳ט א ״רפואה״ פאר איר קינד בלי שום ספק..!

און ממילא יא טייערע יודן, א יודישע מאמע מוז זיך גוט אויס וויינען ביי די הייליגע שבת ליכט: "לִפְנֵי מֶלֶךְ מִתְרַצֶּה בִּדְמָעוֹת" אויף א בחינה פון: "רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ", ווייל דאס: "בְּהַעֲלֹתְךָ" – ווייל די: "תִּבְכֶּה עַל" – ווייל אירע הייסע טרערן וועט דאך איר נאר אריין ברענגען א: "בְּרָכָה" אין שטוב.

און די ווארט: "בְּהַעֲלֹתְךָ" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "רַק בְּרָכָה" – נאר א: "בְּרָכָה" וועט דיר דאס אריין ברענגען אין שטוב..! ווייל יא טייערע יודן, ווי אזוי זאגן אונז חז"ל (שבת דף: כ"ג ע"ב)..?! אז: "הָרָגִיל בְּנֵר הַוְיָן לֵהּ בָּנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים".

און די ספרים הק' זאגן דאך אונז שוין טאקע אויך קלאר, אז א יודיש קינד האט נישט נאר א אחריות אויף "זיך", נאר א יודיש קינד האט דאך אויך א אחריות אויף זיינע קינדער און אייניקלעך, און א יודיש קינד דארף דאך טאקע זעהן צו דינען דעם אייבערשטן אויף א אופן פון: "לְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ" – און א יודיש קינד דארף דאך טאקע זעהן צו דינען דעם אייבערשטן אויף א אופן אז דיין קינד זאל קענען איבער געבן די הייליגע מסורה ווייטער פאר זיינע קינדער.

און די ווארט: "בְּהַעֲלֹתְךָ" איז דאך טאקע אויך די זעלבע אותיות ווי: "תַּעֲלֶה כ"ב", ווייל דאס זאגט דיר טאקע דא דער הייליגער תורה הק' אין דעם פסוק פון: "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת" וגו', אז דו ווייסט ווי אזוי: "בְּהַעֲלֹתְךָ" – אז דו ווייסט ווי אזוי: "תַּעֲלֶה כ"ב" – אז דו ווייסט ווי אזוי דו זאלסט ארויף ברענגען דער הייליגער תורה הק' צום הייליגן באשעפער..?!

דו זאלסט דאס ארויף ברענגען: "אֶת הַנֵּרֹת" – דו זאלסט דאס ארויף ברענגען "צוזאמען מיט דיינע קינדער", און דו זאלסט אויך פראבירן זיכער צו מאכן אז זיי זאלן אויך דינען דעם הייליגן באשעפער ווי עס דארף צו זיין.

און מען זעהט דאך שוין טאקע אויך, אז מיט וועלכע נקודה האט זיך דער הייליגער באשעפער גרויס געהאלטן מיט "אברהם אבינו"..?! מיט די כח פון: "מְסִירוּת נֶפֶשׁ" וואס אברהם אבינו האט פארמאגט..?! ניין, און מיט די כח פון: "חֶסֶד" וואס אברהם אבינו האט פארמאגט..?! אויך נישט, און מיט די כח פון: "עַזּוּת דִקְדוּשָׁה" וואס אברהם אבינו האט פארמאגט..?! אויך נישט, נאר טאקע בלויז מיט דעם געדאנק אז אברהם אבינו וועט דינען דעם אייבערשטן "צוזאמען מיט זיינע קינדער" ווייטער.

און דער הייליגער באשעפער האט זיך דאך שוין טאקע קלאר אויס געדרוקט פאר אברהם אבינו אין פרשת וירא (קפיטל י"ח פסוק י"ט), אז: "כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת בָּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יהו-ה", און ממילא מיט דעם האלט איך זיך גרויס מיט איהם..!

און דער הייליגער סניגורן של ישראל דער הייליגער בארדיטשוב'ער רב זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל האט דאך שוין טאקע אויך אמאל געזאגט, אז א ערליכע יודישע מאמע האט אמאל זוכה געווען צו צו רייסן גאר גאר א שווערע גזירה וואס האט געהאנגען אויף דעם גאנצן שטאט בארדיטשוב "דורך אירע הייסע טרערן וואס זי האט פארגאסן ביי אירע הארציגע ווארים'ע תפילות".

ווייל א הארציגע ווארימ'ע תפילה פון א יודישע מאמע אויף אירע קינדער איז דאך א זאך וואס קען צו רייסן די שווערסט'ע: "גְזַר דִין" וואס איז נאר פארהאנען אויף דער וועלט, אזוי גרויס איז די כח פון א טרער פון א יודישע מאמע, ווייל ווען א יודישע מאמע וויינט, און ווען א יודישע מאמע פארגיסט הייסע טרערן פארן הייליגן באשעפער, קומט דאך דאס דעמאלט'ס אָן אויפן העכסט'ן ארט.

און מען זעהט דאך שוין טאקע אויך בפירוש ביי יעקב אבינו, אז יעקב אבינו האט געזאגט פאר יוסף הצדיק, אז: "עַל פִּי הַדִּבּוּר" האט מען מיר באפוילן אז איך זאל דוקא באגראבן רחל אמינו: "בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת" אין דעם פלאץ וואס הייסט: "בֵּית לָחֶם", איי פארוואס..?!

די תירוץ אויף דעם איז, ווייל ווען נבוזראדן וועט פאר טרייבן די יודישע קינדער אין גלות אריין, וועלן דאך דעמאלט'ס די יודישע קינדער אריבער גיין די מאמע רחל'ס קבר, און זיי וועלן דאך דעמאלט'ס אלע וויינען און שרייען צום הייליגן באשעפער אז דער הייליגער באשעפער זאל זיי שוין ענטפער'ן אין דעם זכות פון די צדיקת מאמע רחל וואס האט אלעס אויף געגעבן פאר איר שוועסטער לאה בשעת ווען מען האט איר פאר טוישט מיט איר שוועסטער לאה אין יענעם שווער'ן נאכט אין פדן ארם.

און ווען די מאמע רחל וועט הערן די געוויין פון אירע קינדער, וועט זי דאך דעמאלט'ס גלייך אויף שטיין פון איר קבר, און זי וועט דאך דעמאלט'ס גלייך ארויף גיין פארן כסא הכבוד, און זי וועט דאך דעמאלט'ס גלייך אָן הייבן צו וויינען און שרייען צום הייליגן באשעפער אז ער זאל שוין באפרייען אירע קינדער פון גלות:

יצא לאור העולם בעזרת השם יתברך

ערש"ק פרשת בהעלותך תשפ"ה

ע"י תלמידי וחסידי סקולען

בעירנו בית שמש ת"ו

סקולען

בית שמש

ע"ש רבוה"ק זיע"א

בנשיאות ראש חבורתינו שליט"א